

BÉKALENCSE

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

2017. november

AKTUÁLIS

Bő termést hoztak idén a bédai tölgyek

Hazánkban a legkedveltebb fák közé tartoznak a tölgyek. Sokan hallottak már velük kapcsolatban legendákat, láttak hatalmas méreteket elérő példányokat. Számos itthon is előforduló fajuk közül a Duna folyását kísérő keményfás ligeterdők egyik fő fafaja a kocsányos tölgy, mely nagy termetű, akár a 35 métert is elérheti. Törzse nyúlánk, hengeres. A kérge barnás, vastag, hosszan repedezett. Termése hosszú, világosbarna makk, amin frissen olajzöld hosszanti sávok láthatóak; a kupacs a termés $\frac{1}{4}$ -ét fedi. Hosszú életű fa, mely a 400 évet is megérheti.

Kevésbé ismert, hogy nem minden évben terem, sőt bőséges termése csak 8-10 évente van. Ebből a szempontból kiemelkedő év volt 2017, hiszen igen gazdag volt az idei termés. Szeptember végén és október első felében a legtöbb fa alatt szinte szőnyeget alkotott a lehullott makk.

Mindig megbecsült fa volt, melyet a germánok az istenek fájának neveztek. Fáját nagyra értékeli az ipar, mert az kemény, tartós; kiváló épületfa és bútorasztalos alapanyag. Megőrölt kérgét cserzésre használták magas csersav tartalma miatt. A népi gyógyászatban bőrproblémákat orvosoltak a porított kéregből készült főzetekkel. Makkja inségeledelnek számított, melyből lisztet nyertek.

Szöveg és fotó: Sztellik Endre

Jelvénygyűjtő túrázók évszázó találkozója

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 2006 óta hirdet meg jelvénygyűjtő túrasorozatokat. A szakvezetéses túrák résztvevői a felkeresett védett területek megismerése mellett egy játékban is részt vehetnek, a túrákon megszerzett jelvények számától függően különböző értékű ajándéktárgyakat kapnak a decemberi évszázó találkozókra személyesen megjelenő túrázóknak. A jelvényeken minden esetben az adott túrához kapcsolódó témában készült festmények képei láthatóak. A képek alkotója idén Madarász Gábor Viktor, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság munkatársa.

Az idei évszázó rendezvényt 2017. december 19-én kedden tartjuk 17.00 órai kezdettel a Tetye Oktatási Központban (Pécs, Tetye tér 8.). A programon fotóvetítéssel egybekötött visszatekintést és élménybeszámolót tartunk 2017 túráiról. A hagyományoknak megfelelően a túrázóknak lehetőségük lesz arra, hogy bemutassák 20 legkedvesebb felvételüket, melyeket az idei jelvénygyűjtő túrákon készítettek. A vetítéshez szükséges felszerelést (laptop, projektor) az igazgatóság biztosítja. Szeretettel várjuk túrázóinkat, a rendezvény nyilvános, ingyenes, azon minden érdeklődő részt vehet!

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 2018-ban is meghirdet jelvénygyűjtő túrákat, a jelvényeken ismét Madarász Gábor Viktor festményei lesznek láthatók.

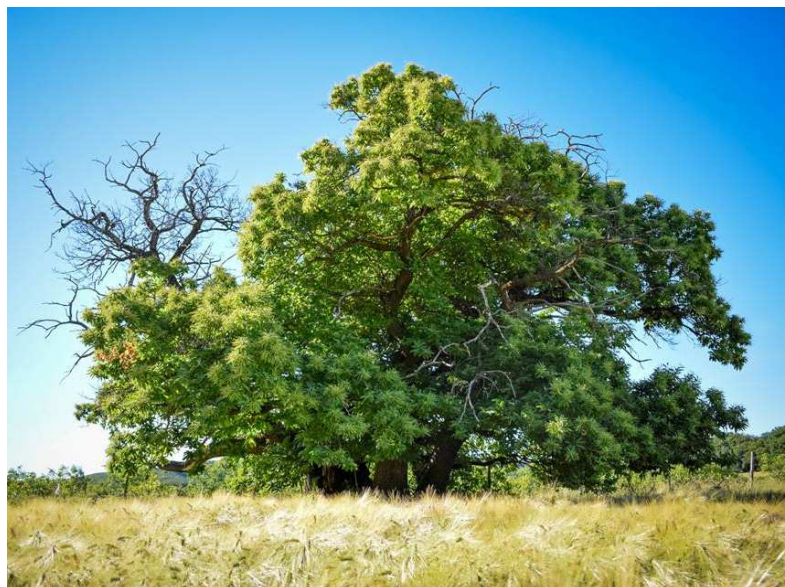
Ismét a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság működési területéről került ki az Év Fája!

A versenyben az első helyezést Zengővárkony hős szelídgesztenyéje érte el, 4088 szavazattal.

Gratulálunk a szép eredményhez, nagyon büszkék vagyunk rá, hogy a mi nevezetességünk mozgatta meg a lakosságot a legjobban!

További okunk is van az öröme, hiszen az Országos Erdészeti Egyesület a Tolna megyében található gyulai odvas hársfának adta a verseny különdíját!

Zengővárkony hős szelídgesztenyéje részt vesz majd a 2018 elején zajló európai versenyben is, amelynek győztese az Európai Év Fája címet nyeri el. Várhatóan február 1. és 28. között szavazhatunk majd a magyar jelöltre, amely szép reményekkel indul a vetélkedőben, hiszen azt 2011. óta már háromszor is magyar fa nyerte meg, két alkalommal pedig második helyezést értünk el.

Egy kis visszatekintés a működési területünket érintő Év Fára:
2015 - Bátaszék legöregebb fája, a település büszkesége
2011 - Az öreg hársfa, Felsőmocsolád

További információk: <http://evfaja.okotars.hu>

Ajándékozzon túrabérletet vagy családi belépőt Karácsonyra!

Karácsonyra szép ajándék lehet természetkedvelők számára a 2018-ra érvényes gyalogtúra bérlet. A bérlet a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság jövő évi eseménynaptárában meghirdetett gyalogos szakvezetéses túrák közül tíz alkalomra érvényes. Kedvezményes ára 3000 Ft – tíz túra – 6 áráért!

Családok számára ajánljuk az 5 főre érvényes családi belépőket az Abaligeti-barlangba, az Ős-Dráva Látogatóközpontba és a Mohácsi Nemzeti Emlékhelyre. A családi belépők ára szintén 3000 Ft, átlagosan 30% megtakarítás érhető el vele a normál belépődíjakhoz képest.

Információ: Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Tettye Oktatási Központ.
E-mail: komlos@ddnp.kvvm.hu

Bemutatóhelyeink nyitvatartása a karácsonyi-újévi időszakban

Az év végi ünnepek alatt bemutatóhelyeink nyitvatartási rendje az alábbiak szerint alakul:

Pécs – Pintér-kert Arborétum

- december 21-ig:
a hivatalos nyitvatartási rend szerint
- december 22 – január 1.: zárva
- január 2-től:
a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Mohácsi Nemzeti Emlékhely

- december 23-ig:
a hivatalos nyitvatartási rend szerint
- december 24-25.: zárva
- december 26-31.:
a hivatalos nyitvatartási rend szerint
- január 1.: zárva
- január 2-től:
a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Kölked – Fehér Gólya Múzeum

- december 21-ig:
a hivatalos nyitvatartási rend szerint
- december 22 – január 1.: zárva
- január 2-től:
a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Drávaszentes

Dráva Kapu Bemutatóközpont

- december 17-ig:
a hivatalos nyitvatartási rend szerint
- december 18 – január 1.: zárva
- január 2-től:
a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Pécs – Tettyei Mésztfu-barlang

- a téli időszakban (március 15-ig) zárva

Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum

- december 23-ig:
a hivatalos nyitvatartási rend szerint
- december 24., 25., 26.: zárva
- december 27-30-ig:
a hivatalos nyitvatartási rend szerint
- december 31., január 1.: zárva
- január 2-től:
a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Szaporca – Ős-Dráva Látogatóközpont

- december 23-ig:
a hivatalos nyitvatartási rend szerint
- december 24 – január 2.: zárva
- január 3-tól:
a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Nagyharsányi Szoborpark

- december 23-ig:
a hivatalos nyitvatartási rend szerint
- december 24 – január 1.: zárva
- január 2-től:
a hivatalos nyitvatartási rend szerint

Szársonlyó, túrák

- december 23-ig:
a hivatalos túrarend szerint
- december 24 – január 2.: nem indul túra
- január 3-tól:
a hivatalos túrarend szerint

Mi legyen az Év őshonos magyar gyümölcsfajtája 2018-ban?

Idén először, hagyományteremtő céllal indított szavazást a Magyar Kertészeti Szaporítóanyag Nonprofit Kft. (MKSZN). A szavazás célja, hogy felhívja a figyelmet a kevésbé ismert őshonos magyar gyümölcsfajtákra.

Idén a következő gyümölcsfajták közül választhatunk: fekete tányér alma, pipacs1 meggy, berkenye

<http://mkszn.hu/szavazas>

FELHÍVÁS

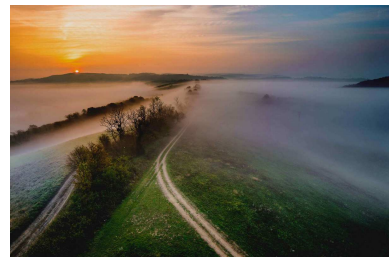

Kölcsönözhető fotókiállítások

A korábbi években nagy népszerűségnek örvendő, számtalan települést megjárta természetfotó vándorkiállítások idén ősztől tovább folytatódhatnak. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság az alábbiakban bemutatásra kerülő kiállítások anyagát térítésmentesen rendelkezésre bocsátja művelődési intézmények, kiállítótermek részére.

Varázslatos Magyarország fotókiállítás

A Varázslatos Magyarország kezdeményezés alapvető célja, hogy népszerűsítse hazánk nemzeti parkjait, valamint az, hogy a természetfotósoknak új pályázati lehetőséget biztosítson. A kölcsönözhető tárlat anyaga 14 darab műanyag lapra kasírozott, színes felvételtől áll, mely felvételek a Duna-Dráva Nemzeti Parkban, illetve az Igazgatóság működési területén készültek.

Makrofotók Baranyából

Balogh László fotókiállítása

Balogh László, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság túravezetője, kinek természetfotói sikerrel szerepelnek pályázatokon és kiállításokon egyaránt. A kölcsönözhető kollekció 28 darab paszpartuzott, színes felvételtől áll, a képek elsősorban a Villányi-hegységben, valamint a Mecsekben, illetve a Dráva mentén készültek.

A vadon élménye élő folyók mentén

Dr. Kalotás Zsolt fotókiállítása

Dr. Kalotás Zsolt agrármérnök és vadgazdálkodási szakmérnök. A természetvédelem és a természetfotózás területén elért kimagasló eredményeinek elismeréseképpen 2004-ben Pro Natura Díjjal tüntették ki. A kölcsönözhető tárlat 32 darab műanyag lapra kasírozott, színes felvételtől áll.

A fotók oda-vissza szállítása, valamint a kiállítóteremben történő elhelyezése a kölcsönző fél/intézmény feladata. Információ, egyeztetés a kiállításokkal kapcsolatban: Komlós Attila, Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Ökoturisztikai és Környezeti Nevelési Osztály 7625, Pécs, Tettye tér 9., Tel.: 72/518-222, 30/377-3388, E-mail: komlos@ddnp.kvvm.hu.

EMBER ÉS TERMÉSZET

Téli madáretetés

Az etetési szezon elején jó tisztázni az ilyenkor felmerülő gyakori kérdéseket.

Mikor etessünk? Általában a tartós hideg beköszöntével kell az etetőket feltölteni. Az etetési időszak naptárhoz igazítva december elejétől február végéig tart. Nagyon fontos, hogy ilyenkor ne csak egyszer-egyszer, hanem folyamatosan tegyünk ki a táplálékot, hiszen az etetéssel a szokásosnál jóval több madarat vonzunk a területre. Ha a tél közepén hagyjuk magukra kis vendégeinket, és máshol nem találnak eleséget, akkor akár egy napon belül éhen pusztulnak. Különösen nagy a veszélye ennek ónos esők, havazások idején.

Mivel etessünk? A leggyakoribb a fekete napraforgó, de bármilyen olajos mag – dióbél, tökmag – megfelelő, hiszen ezeket a legtöbb madárfaj elfogyasztja. Kifejezetten cinégéknek készíthetünk olvasztott faggyú és különböző magok keverékéből madárkalácsot. Ez boltban is kapható, cinkegolyó néven. Az állati zsiradékok, például faggyú, háj, szalonna is kedvelt étele madarainknak. A rigók, vörösbegyek, poszáták szeretik a főtt zöldséget, főtt rizst, főtt tésztát, almát. A pintyféléknek apróbb magokat: kölest, muhart, durvára őrölt kukoricadarát, ocsút adjunk. Figyeljünk arra, hogy a kihelyezett eleséget védjük az időjárástól – legyen teteje az etetőnek.

Mivel ne etessünk? Ne adjunk kenyérmorzsát, mert hamar megsavanyodik, és hasmenést okozhat. Kerüljük a sózott vagy pirított magvakat, a sózott vagy főtt szalonnát és romlott ételmaradékokat. A madáretetésnek elsődleges célja, hogy a madarakat a táplálékban szűkös időszakon átsegítsük, de az etetőn zajló élet megfigyelése is sok örömet jelent.

Gregorits János, természetvédelmi őr

PROGRAMAJÁNLO

Arany Nap december 2-án Abaligeten

2017. december 2-án az Arany János Emlékév keretében egész napos program várja a közönséget Abaligeten. Az Abaligeti-barlangban 10 és 12 órakor barlangi manó túrák indulnak. A program résztvevői egy vidám bábelőadás keretében ismerhetik meg a barlang világát. A barlang kedvezményes belépőjeggyel látogatható 10 és 15 óra között. A barlang előtti parkolóban az Arany 200 busz – a Petőfi Irodalmi Múzeum mozgókiaállítására lesz megtekinthető 10 és 16 óra között.

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság programjai 2017. decemberben és 2018. január elején

December 5. DDNP Klub – Land Art, avagy művészet a természetben

Komlós Attila diavetítéses előadása.

Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 17.00 óra. Ingyenes program.

December 8.: Madarak védelme a ház körül: téli madáretetés

A program lehetőséget biztosít arra, hogy a madáretetők téli vendégeinek életébe bepillantást nyerjünk. A résztvevők megtudhatják, milyen táplálékkal szabad etetni a télen itt maradt kismadarakat és újrahasznosított anyagokból saját etetőt is készíthetnek. Helyszín: Tettye Oktatási Központ, időpont: 10.00 óra. A program időtartama 2 óra, a részvételi díj 400 Ft/fő.

December 15.: Karácsonyváro szöszmötölés a Tettye Oktatási Központban

A karácsonyváro foglalkozáson a gyerekek természetes anyagokból készítenek karácsonyfadíszeket és apró ajándékokat. Helyszín: Tettye Oktatási Központ, időpont: 14.00 óra.
A program időtartama: 2-3 óra, a részvételi díj: 500 Ft/fő.

December 16.: Karácsonyi kézműveskedés Drávaszentesen

A kézműves program a karácsonyi készülődés jegyében telik, saját készítésű ajándékok megalkotásához nyújt hasznos segítséget. A vidám, alkotó délelőttön karácsonyfadíszeket, dekorációkat készíthetnek a gyerekek. A programon való részvételhez előzetes regisztráció szükséges! Tel.: 30/474-3591, 30/377-3393, 82/461-285. Helyszín: Dráva Kapu Bemutatóközpont, Barcs-Drávaszentés, időpont: 9.30 óra. A program időtartama: 3 óra, a részvételi díj: 500 Ft/fő.

December 16.: Élet a téli Gemencben túra – Jelvénygyűjtő túra

Felszállóban van az éjszakai lepel, a reggeli köd Gemenc felett. A megfagyott pára csillogón olvad a már kopasz ágakon. Hallani a mezei pocok halk neszezését a deres sás között, messze a szürke gém riadtan rikácsol – valami miatt megijedhetett... Valahol a közelben ágak reccsenek, csörtetés hallatszik, - vaddisznó vagy szarvas közelít?... Időnként hangos „jajveszéléssel” egy-egy dörrenés hasít a fagyos levegőben... És mégis milyen mély a csend! Helyszín, időpont: Pörboly, gátórház, 10.00 óra. A túra hossza 6 km, időtartama 3-4 óra. A részvételi díj: 500 Ft/fő.

December 19.: Jelvénygyűjtő túrázók évzáró találkozója

A hagyományoknak megfelelően idén is diavetítésre, az élmények közös felelevenítésére hívunk mindenkit, aki részt vett az idei év jelvénygyűjtő túráin és aki érdeklődik túráink iránt.
Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 17.00 óra. Ingyenes program.

2018. január 9. DDNP Klub – Ókori vidékeken – San Marino, Róma, Pompeii

Neubauer Norbert diavetítéses előadása.

Helyszín, időpont: Pécs, Tettye Oktatási Központ, 17.00 óra. Ingyenes program.

A programokon mindenki saját felelősségére vesz részt. A résztvevők tudomásul veszik, hogy a programon kép-, illetve videofelvétel készülhet. A résztvevők a programon való részvételükkel hozzájárulnak a kép-, videofelvétel készítéséhez, és annak a DDNPI weboldalaira és Facebook oldalaira történő feltöltéséhez, valamint a DDNPI kommunikációjához, marketingjéhez történő időbeli korlátozás nélküli felhasználásához.

A DUNA-DRÁVA NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG BEMUTATÓHELYEI

- Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum – <http://www.ddnp.hu/abaliget>
- Boki-Duna, halászati bemutatóhely – <http://www.ddnp.hu/boki-duna>
- Dráva Kapu Bemutatóközpont, Barcs-Drávaszentés – <http://www.ddnp.hu/drava-kapu>
- Fehér Gólya Múzeum, Kölked – <http://www.ddnp.hu/feher-golya-muzeum>
- Mohácsi Nemzeti Emlékhely – <http://www.ddnp.hu/mte>
- Nagyharsányi Szoborpark – <http://www.ddnp.hu/szoborpark>
- Ős-Dráva Látogatóközpont, Szaporca – www.ddnp.hu/odlk
- Pintér-kert Arborétum, Pécs – <http://www.ddnp.hu/pinter-kert>
- Szársomlyó – <http://www.ddnp.hu/szarsomlyo>
- Tettyei Mésztufa-barlang, Pécs – <http://www.ddnp.hu/tettyei-mesztufa-barlang>

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály
7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel.: 72/518-221, 72/518-222

E-mail: wodtke@ddnp.kvvm.hu, komlos@ddnp.kvvm.hu
www.ddnp.hu

Köszönjük, hogy meggondolja, kinyomtassa-e papírra ezt a levelet.

Amennyiben Ön nem kíván a továbbiakban hírlevelet kapni a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságtól, kérjük jelezze ezt számunkra „Hírlevél leiratkozás” tárgyú e-mailben! Köszönjük!